


ВИКОРИСТАННЯ МЕДІАТЕКСТІВ У ПІДРУЧНИКАХ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ 5–6 КЛАСІВ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Олеся Слижук,

кандидат педагогічних наук, доцент,
провідний науковий співробітник
відділу навчання української мови та літератури
Інституту педагогіки НАПН України

 <https://orcid.org/0000-0002-7696-6157>

 olesja_2014@ukr.net

У статті представлено концепцію використання медіатекстів у підручниках української літератури для адаптаційного циклу загальної середньої освіти. Проаналізовано загальні дидактичні підходи з використання медіаосвітніх ресурсів у навчальному процесі закладів загальної середньої освіти. Визначено, що навчальні досягнення учнів у мовно-літературній галузі оцінюються під час роботи з різними видами текстів підручників, зокрема й медіатекстами. Зауважено, що у процесі вивчення української літератури навчальні завдання підручника передбачають інтегрований підхід до аналізу художніх творів та медіатекстів. Частина допоміжних медіатекстів розміщена в розділах цифрового додатку до підручників української літератури. Основні медіатексти інтегровані в методичному апараті підручника або подані як ілюстрації до літературних творів.

Описано етапи роботи з різними типами медіатекстів за новими підручниками української літератури для 5–6 класів Нової української школи. Продемонстровано, як етапи роботи з медіатекстами за підручником інтегруються з етапами вивчення текстів художніх творів або їхня послідовність вибудовується за аналогією до них. На основі медіатекстів у підручниках сформульовані різноманітні запитання та пропонуються навчальні завдання. Їх система охоплює усі етапи роботи з художніми текстами та медіатекстами.

У процесі апробації навчально-методичних матеріалів, що є основою підручника української літератури, у пілотних 5 класах Нової української школи доведено, що інтеграція медіатекстів у навчальні завдання підручника осучаснює його зміст, розширює пізнавальні можливості, створює простір для самостійного читання та осмислення художніх творів у взаємозв'язках із сучасною інформацією, тематично пов'язану з ними.

Доведено, що використання медіатекстів сприяє поглибленому сприйняттю й індивідуальній інтерпретації художніх творів учнями, є ефективним способом реалізації компетентнісного потенціалу шкільного курсу української літератури.

Ключові слова: Нова українська школа; 5–6 класи; українська література; підручник; медіатекст; медіаосвітакритичне мислення; ключові компетентності; інтеграція.

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Реалії інформаційного суспільства, швидке збільшення обсягів інформації та її поширення спричинили зміни в освітній системі України, зокрема й у підручничотворенні. Хоч нині зберігаються пріоритети використання в освітньому процесі паперових підручників, але на часі їх доповнення новою пізнавальною інформацією, доступ до якої можливий завдяки використанню цифрових носіїв. У Державному стандарті базової середньої освіти визначені базові знання для мовно-літературної галузі. Серед них і ті, якими учні оперують у процесі аналізу різних типів текстів, зокрема медіатекстів, і які застосовують у процесі читання й інтерпретації художніх творів. Чинний Держстандарт орієнтований на компетентнісний підхід в освіті. Як зазначають Т. Яценко та В. Пахаренко, «утілення компетентнісної парадигми як стратегії підвищення якості шкільної освіти, зокрема й літературної, актуалізує проблему оновлення її змісту, пошуку інноваційних форм, методів і засобів організації навчання, а також підготовки шкільних підручників нового покоління, що ефективно сприятимуть формуванню компетентного учня-читача» (Яценко, Пахаренко, 2022, с. 203). У модельній навчальній програмі з української літератури для адаптаційного освітнього циклу (Яценко, Т. О. (Ред.). 2021) повністю оновлено зміст шкільної літературної освіти. У ньому представлені високохудожні твори класичної й сучасної літератури, сприйняття й осмислення яких доступне віковим учнів.

У процесі створення підручників за цією програмою використовуються медіатексти різних видів, які виконують різні освітні функції у процесі навчання української літератури, зокрема є джерелом додаткової інформації для виконання завдань за текстами літературних творів, що є основою їх індивідуальної читацької інтерпретації. Тому уточнення потребує поняття медіатексту, класифікація медіатекстів та способи їх використання в підручниках української літератури для Нової української школи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Різні види медіатекстів є предметами дослідження у лінгвістиці, теорії комунікації та медіаосвіті. У наукових працях, присвячених освітнім та культурологічним функціям медіатекстів – О. Волошенюк, В. Іванова, О. Подарящої, І. Серебрянської, Г. Онкович та ін. – наводяться визначення медіатексту, окреслені загальнотеоретичні аспекти його аналізу, визначені його контекстуальні зв'язки в інформаційному суспільстві та в новій комунікаційній парадигмі освіти.

Медіаосвітній напрямок, у зарубіжних педагогічних дослідженнях започаткований у 60-х роках ХХ ст., набув популярності в українській системі освіти на початку ХХІ ст. На думку Г. Онкович, він «покликаний допомогти особистості краще адаптуватися у світі медіакультури, опанувати мову засобів масової інформації, навчити аналізувати медіатексти, сприймати медіапродукт і т. ін. з тим, щоб ефективно використовувати знання, котрих людина потребує» (Онкович, 2008, с. 130). У межах медіаосвіти особистості медіатекст виступає об'єктом аналізу, внаслідок якого відбувається формування медіаграмотності та медіакультури учнів.

Розглядаючи медіаосвіту як частину сучасної парадигми освітньої системи загалом, О. Подаряща її компонентом вважає «аудіовізуальний медіатекст як форму існування тексту засобами екранних технологій та структурну одиницю медіакультури» (Подаряща, 2016, с. 109). Практично доведено ефективність використання медіатек-

стів у освітньому процесі. Їх аналіз сприяє формуванню критичного мислення учнів, їхніх умінь орієнтуватися в інформаційному просторі.

Окремі аспекти формування медіаграмотності учнів у процесі навчання мовно-літературної галузі розглянуто у статтях Н. Бондаренко, Н. Гоголь, О. Ісаєвої, Л. Мельник, О. Слижук, В. Шуляра та ін.

Ефективність використання медіатекстів для оновлення підручників української мови доводить Н. Бондаренко. На її думку, «це відкриває можливості для доповнення, оновлення змісту підручника цікавою і корисною актуальною інформацією, зойно оприявненими науковими відкриттями і фактами, які спонукають до дискусії, а інколи навіть спростовують подані в підручнику відомості» (Бондаренко, 2021, с. 16). Під час навчання української літератури в 10 класі медіаосвітні ресурси підручників, на думку Н. Гоголь, є ефективними чинниками реалізації культурологічного підходу (Гоголь, 2019).

Аналіз досвіду використання медіатекстів у підручниках української мови та української літератури доводить їх ефективність в освітньому процесі для формування медіаграмотності, розвитку критичного мислення учнів та реалізації культурологічного підходу. Водночас потребують дослідження й інші можливості використання медіатекстів у підручниках української літератури для адаптаційного циклу (5–6 класи) Нової української школи.

Мета статті – розглянути особливості медіатекстів, використаних в підручниках української літератури для 5–6 класів Нової української школи; сформулювати рекомендації вчителям з їх інтеграції у процес читання й інтерпретації художніх творів.

Основні методи дослідження. Для виконання дослідження використано комплекс теоретичних та емпіричних методів: аналізу, обробки й інтерпретації наукових джерел, художніх творів, медіатекстів, підручників української літератури, спостереження за процесом вивчення української літератури в гімназіях.

Виклад основного матеріалу. Підготовлені науковцями Інституту педагогіки НАПН України підручники для адаптаційного циклу базової середньої освіти спрямовані на формування цілісної системи знань, умінь та ціннісних орієнтирів учнів 5–6 класів. Як зазначають Т. Засекіна та О. Топузов, «У розробленні дидактичної системи і концепції підручників як її складників враховано, що нове навчально-методичне забезпечення має бути орієнтоване на досягнення очікуваних результатів навчання, визначених модельними навчальними програмами, та на формування ключових компетентностей і наскрізних умінь учнів, визначених Державним стандартом базової середньої освіти» (Топузов О. & Засекіна, с. 195). У межах цієї дидактичної системи розроблений підручник української літератури для 5 класу, який отримав гриф Міністерства освіти і науки України (Яценко, Пахаренко, Слижук, 2022). Також розроблені навчально-методичні матеріали, які стануть основою підручника для 6 класу. Підручники української літератури для 5–6 класів проходять апробацію у процесі реалізації проекту всеукраїнського рівня «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти» й повністю відповідають вимогам цього освітнього документу.

Однією з освітніх інновацій, затверджених у Державному стандарті базової середньої освіти, є робота з медіатекстами. У цьому документі поняття медіатексту роз-

глядається в контексті різновидів висловлювань, усних та писемних повідомлень та власне текстів. У вимогах до обов'язкових результатів навчання різновидами текстів, за підсумками роботи з якими оцінюються досягнення учнів, є художні тексти й медіатексти. У процесі вивчення української літератури навчальні завдання підручника передбачають інтегрований підхід до аналізу літературних творів та медіатекстів. Адже, як указує Т. Засекіна, «саме підручник як засіб реалізації змісту освіти стає інструментом, що забезпечує трансформацію навчальної інформації в знання й найбільше сприяє інтеграції знань» (Засекіна, 2020, с. 60).

Як було зазначено в наших дослідженнях, найбільш доцільним для шкільної інтерпретації літературних творів є мультидисциплінарний підхід, який дозволяє поєднувати різні інтерпретаційні стратегії для досягнення ефекту синергії – прийняття учнем-читачем синтезу думок про художній твір і водночас розвитку уміння індивідуальної його інтерпретації, засвоєння його ціннісного потенціалу (Slyzhuk, 2021). У 5–6 класах учні здійснюють текстуальний аналіз художнього твору за допомогою «повільного» вчитування й тлумачення частин тексту, поглиблення первісного сприйняття за допомогою відшукування прихованих смислів. Спрямованість такого аналізу спирається на поняття «герменевтичного кола», яке закономірно виникає в процесі роботи з художнім текстом і доповнюється аудіовізуальними образами, трансльованими у медіатекстах. Це сприяє утворенню в уяві читачів цілісного бачення, розуміння авторської позиції в художньому тексті та в медіатексті, яке потребує нового тлумачення.

Основні медіатексти у підручниках для 5–6 класів інтегровані у завдання для текстуальної роботи у рубриках «Поміркуй», «Читай і досліджуй», а також у рубриці «У колі мистецтв», спрямованій на формування культурної компетентності учнів, що передбачає «наявність стійкого інтересу до опанування культурних і мистецьких здобутків України та світу, шанобливого ставлення до культурних традицій українців, представників корінних народів і національних меншин, інших держав і народів; здатність розуміти і цінувати творчі способи вираження та передачі ідей у різних культурах через різні види мистецтва та інші культурні форми; прагнення до розвитку і вираження власних ідей, почуттів засобами культури і мистецтва» (Державний стандарт базової середньої освіти, 2020).

Частина допоміжних медіатекстів розміщена в розділах цифрового додатку до підручників української літератури. Основні медіатексти інтегровані в методичному апараті підручника або подані як ілюстрації до літературних творів. Загалом у підручниках використано такі види медіатекстів:

- аудіозаписи художніх творів для самостійного прослуховування учнів;
- відеокліпи музичних композицій, які є одним із різновидів мистецького контексту для виучуваних текстуально художніх творів;
- додаткові науково-пізнавальні тексти, що не ввійшли до основної частини підручника;
- ілюстрації відомих художників до літературних творів;
- фотографії письменників, пам'ятних місць, пов'язаних із ними, скульптурних композицій, українських пейзажів;

- художні повнометражні та анімаційні фільми;
- відеоекскурсії тощо.

У підручниках української літератури для адаптаційного циклу базової середньої освіти медіатексти використовуються для реалізації різних освітніх завдань, орієнтованих на досягнення конкретних результатів навчання: розвитку вміння слухати й розуміти прослухані аудіозаписи літературних творів; візуалізації прослуханого або прочитаного художнього твору та вражень від нього; формування аналітико-синтетичних та інтерпретаційних умінь; розвитку критичного й аналітичного мислення; формулювання оцінних суджень про явища мистецтва та медіатексти, створені на їхній основі; висловлювання на основі опрацьованих медіатекстів власних поглядів, ідей, переконань; збагачення власного естетичного та емоційно-чуттєвого досвіду, а на його основі розвиток медіаторчості учнів.

У процесі роботи з медіатекстами, рекомендованими у підручнику, учні мають навчитися відповідати на запитання за їх змістом, відтворювати його стисло або вибірково, з аналітичною метою виділяти головну і другорядну інформацію, розрізняти факти і судження, авторський вимисел і домисел.

Етапи роботи з медіатекстами за підручником, як правило, інтегруються з етапами вивчення текстів художніх творів або їхня послідовність вибудовується за аналогією до них. На основі медіатекстів у підручниках сформульовані різноманітні запитання та пропонуються навчальні завдання. Їх система охоплює усі етапи роботи з художніми текстами та медіатекстами.

Наведемо приклад планування етапів роботи з медіатекстом за підручником для 5 класу (Яценко, Пахаренко, Слижук, 2022). У цифровому додатку до нього розміщений медіатекст, пов'язаний контекстуально з вивченням поезії Тараса Шевченка, образом духовного лідера українців в сучасному медіапросторі. Автори підручника пропонують систему роботи з цим медіатекстом.

Перший етап – підготовка до сприйняття медіатексту. Він реалізується за допомогою вступної розповіді, яка активізує особистий життєвий досвід учнів, спирається на їхні знання про аніме як різновид медіа: «Під час Олімпійських ігор, які пройшли в Токіо (Японія) 2021 року, японські дизайнери розробили аніме-образи усіх країн-учасниць. Образом України став самурай Шева-кун. Самураї у давній Японії були воїнами-лицарями, як і козаки в Україні» (Яценко, Пахаренко, Слижук, 2022, с. 115).

Другий етап – сприйняття й усвідомлення медіатексту. Для його здійснення пропонується перейти за QR-кодом на сторінку проекту та переглянути аніме-образи інших країн-учасниць Олімпійських ігор, знайти серед них прапори та образи тих країн, художні твори яких читали п'ятикласники. Таке завдання активізує увагу учнів, допомагає їм пригадати й систематизувати свій читацький досвід.

Третій етап – інтерпретація медіатексту. Під час її виконання учні коментують значення аніме, пояснюють своє бачення авторської концепції у втіленні їх символічного змісту, доповнюють свої знання в мовно-літературній галузі, дізнавшись, що означає суфікс -кун в японській мові, і чому український персонаж дістав ім'я Шева-кун.

Четвертий етап – оцінка медіатексту. Учні висловлюють своє ставлення до проєкту, оцінюють ті образи, які їм найбільше сподобались, аргументують свій вибір.

У процесі апробації навчально-методичних матеріалів, що стали основою підручника української літератури, у пілотних 5 класах Нової української школи доведено ефективність використання медіатекстів як контексту до художніх творів. Інтеграція медіатекстів у навчальні завдання підручника осучаснює його зміст, розширює пізнавальні можливості, створює простір для самостійного читання й осмислення художніх творів у взаємозв'язках із сучасною інформацією, тематично пов'язаною з ними.

Результатом роботи з медіатекстами за підручником української літератури є розвиток медіаторчості учнів. Занурення у медіасередовище, створене за допомогою дидактичної системи навчальних завдань підручника на основі медіатекстів, сприяє залученню учнів до виконання навчальних досліджень і проєктів зі створення власних медіатекстів. У підручнику української літератури для 5 класу (Яценко, Пахаренко, Слизук, 2022) подані завдання, які сприяють медіаторчості за мотивами вивчених літературних творів. На їх основі п'ятикласники навчаються створювати фоторепортажі про письменників, фотоколажі до власних досліджень, фото флешмоби, плакати, рекламні ролики, буктрейлери, відеоряди до пісень у власному виконанні, розробляти маршрути віртуальних екскурсій тощо.

Висновки. Інтеграція медіатекстів у навчання мовно-літературної галузі – одна з основних інновацій Державного стандарту базової середньої освіти, яка дозволяє осучаснити навчальні матеріали під час створення підручників для адаптаційного циклу базової середньої освіти. Це сприяє формуванню цілісної системи знань, умінь та ціннісних орієнтирів учнів 5–6 класів. Використання медіатекстів у підручниках української літератури сприяє поглибленому сприйняттю й індивідуальній авторській інтерпретації художніх творів учнями, формуванню у них критичного мислення, читачкої грамотності, є ефективним способом реалізації компетентнісного потенціалу шкільного курсу української літератури.

Перспективи подальших досліджень полягають у спостереженні за процесом упровадження підручників української літератури для 5–6 класів в освітній процес та виявленні результативності використання в них медіатекстів.

Використані джерела

- Бондаренко, Н. В. (2021). Медіатекст як ресурс осучаснення й збагачення змісту підручника української мови. *Проблеми сучасного підручника: зб. наук. праць*, 27, 15–26. <https://doi.org/10.32405/2411-1309-2021-27-15-26>
- Гоголь, Н. (2019). Медіаосвітні ресурси шкільних підручників як засіб реалізації культурологічного підходу до вивчення української літератури. *Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*, 68, 47–51. <https://doi.org/10.31392/2311-5491/2019-68.11>
- Державний стандарт базової середньої освіти (2020). Постанова КМУ № 898 від 30.09.2020 року. https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/76886
- Засєкіна, Т. (2020). Інтеграція знань засобами навчальної книги. *Проблеми сучасного підручника*, 25, 57–64. <https://doi.org/10.32405/2411-1309-2020-25-57-64>
- Подаряща, О. І. (2016). Медіатекст у контексті нової комунікаційної парадигми освіти. *Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації*, 1 (25), 108–112.

- Серебрянська, І. М. (2018). Медіаосвіта: семантична специфіка терміна в ціннісній системі координат інформаційного суспільства. *Філологічні трактати*. Т. 10, 3, 69–76. [https://doi.org/10.21272/Ftrk.2018.10\(3\)-11](https://doi.org/10.21272/Ftrk.2018.10(3)-11)
- Онкович, Г. В. (2008) Медіаосвіта як інтелектуально-комунікативна мережа. *Вища освіта України*. 3, 130–137.
- Топузov, О. & Засекіна, Т. (2022). Концепція підручників як складників дидактичної системи адаптаційного циклу навчання. *Проблеми сучасного підручника: зб. наук. праць*, 28, 191–201. <https://doi.org/10.32405/2411-1309-2022-28-191-201>
- Яценко, Т. О. (Ред.). (2021) *Українська література. 5–6 класи: модельна навчальна програма*. Київ: Педагогічна думка. <https://osvita.ua/school/program/model-prog-nush/83182/>
- Яценко, Т. & Пахаренко, В. (2022). Ключові компетентності в змісті підручника української літератури для 5 класу Нової української школи. *Проблеми сучасного підручника: зб. наук. праць*, 28, 202–211. <https://doi.org/10.32405/2411-1309-2022-28-202-211>
- Яценко, Т. О., Пахаренко, В. І. & Слижук, О. А. (2022). *Українська література: фрагмент підруч. для 5 кл. закл. заг. серед. освіти*. Київ: Видавничий дім «Освіта». <https://ru.calameo.com/read/00619196378517e6de5ba>
- Slyzhuk, O. (2021) Synergy of approaches to teaching modern Ukrainian literature to teenagers in gymnasium. *Actual problems of philological sciences and methods of teaching: collective monograph* O. Goroshkina, I. Hlukhovtseva, K. Hlukhovtseva, V. Kyzlylova, etc.; edited by Professor V. V. Kyzlylova. <https://doi.org/10.36059/978-966-397-234-3-11>

References

- Bondarenko, N. V. (2021). Mediatekst yak resurs osuchasennyya y zbahachennyya zmistu pidruchnyka ukrayins'koyi movy. *Problemy suchasnoho pidruchnyka: zb. nauk. prats'*, 27, 15–26. <https://doi.org/10.32405/2411-1309-2021-27-15-26> (in Ukrainian).
- Hohol', N. (2019). Mediaosvitni resursy shkil'nykh pidruchnykiv yak zasib realizatsiy kul'turolohichnoho pidkholu do vuvchennyya ukrayins'koyi literatury. *Naukovyy chasopys NPU im. M. P. Drahomanova. Seriya 5. Pedagogichni nauky: realiyi ta perspektyvy*. 68, 47–51. <https://doi.org/10.31392/2311-5491/2019-68.11> (in Ukrainian).
- Derzhavnyi standart bazovoi serednoi osvity (2020). *Postanova KМУ № 898 vid 30.09.2020 roku*. https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/76886 (in Ukrainian).
- Zasyekina, T. (2020). Intehratsiya znan' zasobamy navchal'noyi knyhy. *Problemy suchasnoho pidruchnyka*, 25, 57–64. <https://doi.org/10.32405/2411-1309-2020-25-57-64> (in Ukrainian).
- Podaryashcha, O. I. (2016). Mediatekst u konteksti novoyi komunikatsiynoi paradyhmy osvity. *Derzhava ta rehiony. Seriya: Sotsial'ni komunikatsiyi*, 1 (25), 108–112. (in Ukrainian).
- Serebryans'ka, I. M. (2018). Mediaosvita: semantychna spetsyfika termina v tsinnisnii systemi koordynat informatsiynoho suspil'stva. *Filolohichni traktaty*. Т. 10, 3, 69–76. [https://doi.org/10.21272/Ftrk.2018.10\(3\)-11](https://doi.org/10.21272/Ftrk.2018.10(3)-11) (in Ukrainian).
- Onkovych, H. V. (2008) Mediaosvita yak intelektual'no-komunikatyvna merezha. *Vyshcha osvita Ukrayiny*. 3, 130–137. (in Ukrainian).
- Топузov, О. & Засыекіна, Т. (2022). Kontseptsiya pidruchnykiv yak skladnykiv dydaktychnoyi systemy adaptatsiynoho tsykladu navchannyya. *Problemy suchasnoho pidruchnyka: zb. nauk. prats'*, 28, 191–201. <https://doi.org/10.32405/2411-1309-2022-28-191-201> (in Ukrainian).

- Yatsenko, T. O. (Red.). (2021) *Ukrayinska literatura. 5–6 klasi: modelna navchalna programa*. Kyiv: Pedagogichna dumka. <https://osvita.ua/school/program/model-prog-nush/83182/> (in Ukrainian).
- Yatsenko, T. & Pakharenko, V. (2022). Klyuchovi kompetentnosti v zmisty pidruchnyka ukrayins'koyi literatury dlya 5 klasu Novoyi ukrayins'koyi shkoly. *Problemy suchasnoho pidruchnyka: zb. nauk. prats'*, 28, 202–211. <https://doi.org/10.32405/2411-1309-2022-28-202-211> (in Ukrainian).
- Yatsenko, T. O., Paharenko, V. I. & Slyzhuk, O. A. (2022). *Ukrayinska literatura: fragment pidruch. dlia 5 kl. zakl. zag. sered. osvity*. Kyiv: Vydavnychy dim «Osvita». <https://ru.calameo.com/read/0061919638390f0c06f9f> (in Ukrainian).
- Slyzhuk, O. (2021) Synergy of approaches to teaching modern Ukrainian literature to teenagers in gymnasium. *Actual problems of philological sciences and methods of teaching: collective monograph* O. Goroshkina, I. Hlukhovtseva, K. Hlukhovtseva, V. Kyzylva, etc.; edited by Professor V. V. Kyzylva. <https://doi.org/10.36059/978-966-397-234-3-11> (in English).

Olesia Slyzhuk, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Leading Researcher of the Department of Teaching Ukrainian Language and Literature of the Institute of Pedagogy of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine.

USE OF MEDIATEXTS IN UKRAINIAN LITERATURE TEXTBOOKS FOR 5–6 GRADES OF THE NEW UKRAINIAN SCHOOL

The article presents the concept of using mediatexts in the Ukrainian literature textbooks for the adaptation cycle of general secondary education. General didactic approaches to the use of media educational resources in the educational process of general secondary education institutions are analyzed. It was determined that the educational achievements of students in the linguistic and literary field are evaluated when working with various types of textbook texts, in particular with mediatexts. It is noted that in the process of studying Ukrainian literature, the educational tasks of the textbook provide for an integrated approach to the analysis of literary works and mediatexts. Some of the auxiliary mediatexts are placed in the sections of the digital supplement to the textbooks of Ukrainian literature. The main mediatexts are integrated in the methodological apparatus of the textbook or presented as illustrations to literary works.

The stages of working with different types of mediatexts according to Ukrainian literature textbooks for grades 5–6 of the New Ukrainian School, are described. It is demonstrated how the stages of working with mediatexts according to the textbook are integrated with the stages of studying the texts of literary works or sequence is built by analogy to them.

In the process of approbation of the textbook of Ukrainian literature in the 5th grade of the New Ukrainian School, it was proven that integration of mediatexts into the educational tasks of the textbook modernizes its content, expands cognitive capabilities, creates space for independent reading and understanding of literary works in relationships with modern information, thematically related to them.

It has been proven that the use of mediatexts contributes to the deepened perception and individual interpretation of literary works by students, and is an effective way of realizing the competence potential of Ukrainian literature.

Keywords: media text; media education; a textbook of Ukrainian literature; critical thinking; key competencies; integration.